

01.09.2026

Asian tunnus 23501/2026
Julkinen

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
etunimi.sukunimi@pirha.fi
pirha.fi

Vastaus hyvinvointialuealoitteeseen vammaispalvelun taksikyytien määrittelystä

Aloitteessa esitetään huoli vammaispalvelulain mukaisten taksimatkojen eli liikkumisen tuen matkustusalueen ja matkojen määrittelystä. Aloitteen tavoitteena on varmistaa, että vammaiset henkilöt voivat käyttää liikkumisen tukea yhdenvertaisesti. Hyvinvointialuealoite koskee vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen matkustusalueen määrittämistä kuntarajoista kilometriperustaiseen määrittelyyn.

Liikkumisen tuen lähtökohdat ja lainsäädäntö

Vammaispalvelulain mukainen liikkumisen tuki perustuu asiakkaan yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin. Päätökseen kirjataan myönnetyn tuen määrä ja matkustusalue.

Lain mukaan vammaisella henkilöllä on oikeus saada liikkumisen tukea välttämättömiin työ-, opiskelu- ja muihin laissa tarkoitettuihin matkoihin tarvitsemansa määrä sekä tavanomaisen elämän matkoihin vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa, ellei hän hae pienempää määrää.

Muita kuin työ- ja opiskelumatkoja voi lain mukaan tehdä oman asuinkunnan alueella, toiminnallisiin lähikuntiin sekä yksilöllisen arvioinnin perusteella oman elämän kannalta merkittäviin kuntiin. Erityisestä syystä voidaan myöntää myös yksittäisiä matkoja muualle.

Pirkanmaan hyvinvointialueen nykyinen käytäntö

Pirkanmaan hyvinvointialueella myöntämisperusteet tukevat asiakkaiden yhdenvertaista kohtelua ja päätöksenteon yhdenmukaisuutta. Matkustusalue määritellään yksilöllisesti

asiakkaan tarpeen, asiointi- ja osallistumismahdollisuuksien sekä kustannusten kohtuullisuuden perusteella.

Toiminnallisena lähikuntana pidetään yleensä lähintä kuntaa, josta asiakkaan tarvitsema palvelu on saatavissa. Oman elämän kannalta merkittävä kunta voi tulla kyseeseen, jos asiakkaalla on toistuva ja perusteltu tarve käydä siellä esimerkiksi perhe- tai ystävyysuhteen vuoksi.

Erityisestä syystä voidaan lisäksi myöntää yksittäisiä kertaluonteisia poikkeusmatkoja määritellyn matkustusalueen ulkopuolelle. Tällaisia matkoja arvioidaan yksilöllisesti, ja ne voivat liittyä esimerkiksi ainutkertaisiin elämäntapahtumiin. Matkan toteuttaminen julkisia kulkuneuvoja ja kuljetuspalvelua yhdistellen on ensisijainen vaihtoehto silloin, kun se on asiakkaan tilanteessa mahdollista.

Arvio aloitteessa esitetystä muutostarpeesta

Aloitteessa esiin nostettu tarve on ymmärrettävä, koska liikkumisen tuki vaikuttaa olennaisesti vammaisen henkilön osallisuuteen ja arjen sujuvuuteen. Voimassa oleva lainsäädäntö ei kuitenkaan perustu kilometriperusteiseen matkaoikeuteen, vaan matkustusalue määritellään lain mukaisesti yksilöllisen tarpeen perusteella kuntakohtaiseksi. Hyvinvointialue voi ottaa käyttöön tavan, jolla vammaisen henkilön hakemuksesta toteutetaan liikkumisen tuki joko kokonaan tai osittain siten, että sen määrä perustuu matkojen määrän sijaan euromäärään tai kilometri- ja euromäärään. Pirkanmaan hyvinvointialueella ei ole tällä hetkellä käytössä tätä järjestämistapaa.

Nykyiset käytännöt mahdollistavat yksilöllisen harkinnan tilanteissa, joissa asiakkaan elämäntilanne tai toistuva asiointitarve edellyttää matkoja asuinkunnan ulkopuolelle. Erityiset ja harvoin toistuvat tarpeet voidaan arvioida lisäksi yksittäisinä poikkeusmatkoina.

Johtopäätökset

Hyvinvointialuealoitteessa esitetty asia on jo huomioitu Pirkanmaan hyvinvointialueen liikkumisen tuen myöntämisperusteissa siltä osin, että matkustusalue määritellään yksilöllisesti ja asiakkaalle voidaan perustellusta syystä myöntää matkoja myös asuinkunnan ulkopuolelle. Aloite ei anna aihetta muuttaa nykyisiä myöntämisperusteita tältä osin. Pirkanmaan hyvinvointialue seuraa uuden vammaispalvelulain toimeenpanoa, asiakkaiden yhdenvertaisen

kohtelun toteutumista sekä mahdollisia valtakunnallisia ohjeistuksia ja arvioi tarvittaessa liikkumisen tuen käytäntöjen kehittämistarpeita myöhemmin.

Tampereella 1.9.2026

Katariina Somppi, palvelupäällikkö

Milja Koljonen, palvelujohtaja